

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 7 listopada 2025 r.

Poz. 10174

UCHWAŁA NR XXVI/165/25 RADY MIEJSKIEJ W LUTOMIERSKU

z dnia 27 października 2025 r.

w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie Gminy Lutomiersk - w miejscowości Florentynów

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2025 r. poz. 1153) oraz art. 44 ust. 1, 2, art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2024 poz. 1478, poz. 1940, poz. 884), po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Łodzi, **Rada Miejska w Lutomiersku uchwala, co następuje:**

§ 1. 1. Ustanawia pomnikami przyrody następujące drzewa z gatunku:

- 1) dąb szypułkowy (*Quercus robur*) o obwodzie pnia mierzonym na wysokości 130 cm wynoszącym 440 cm, rosnący na terenie działki o numerze ewidencyjnym 69, obręb 10 położonej przy ulicy Dębowej we Florentynowie. Nadaje się nazwę drzewu „ERYK”. Współrzędne geograficzne drzewa N51,7324026666656, E19,306584832479. Szczegółowe informacje dotyczące drzewa określa załącznik nr 1 do niniejszej uchwały;
- 2) dąb szypułkowy (*Quercus robur*) o obwodzie pnia mierzonym na wysokości 130 cm wynoszącym 407 cm, rosnący na granicy działek o numerach ewidencyjnych 92/17 oraz 93/1 obręb 10 położonych przy ulicy Zakątek we Florentynowie. Nadaje się nazwę drzewu „BARNABA”. Współrzędne geograficzne drzewa N51,730849499999, E19,2950534991046. Szczegółowe informacje dotyczące drzewa określa załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

2. Położenie pomników przyrody określają załączniki do niniejszej uchwały.

§ 2. Szczególnym celem ochrony drzew, o których mowa w §1 ust.1 jest zachowanie wartości przyrodniczych, kulturowych, historycznych i krajobrazowych tworów przyrody ożywionej, charakteryzujących się wyjątkowymi cechami osobniczymi takimi jak wiek i rozmiar.

§ 3. W stosunku do pomników przyrody, o których mowa w §1 w ramach ochrony czynnej ustala się możliwość wykonywania mechanicznych zabiegów pielęgnacyjnych i zabezpieczających, zgodnie z zasadami chirurgii drzew, mających na celu utrzymanie ich we właściwej kondycji.

§ 4. W stosunku do pomników przyrody, o który mowa w § 1 wprowadza się następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkadzania i zanieczyszczania gleby;

4) zmiany sposobu użytkowania ziemi;

5) umieszczania tablic reklamowych.

§ 5. Nadzór nad pomnikami przyrody sprawuje Burmistrz Miasta i Gminy Lutomiersk.

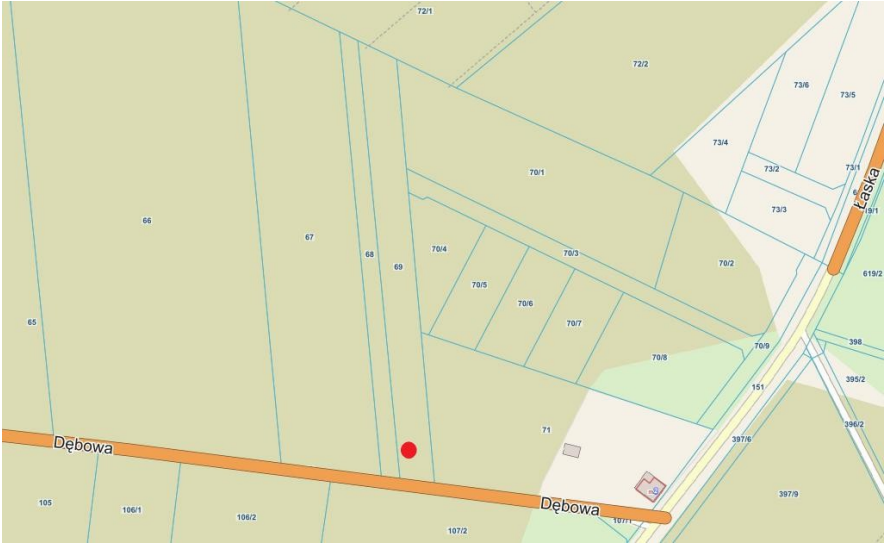
§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Lutomiersk.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia jej w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Lutomiersku

Piotr Lorkowski

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXVI/165/25
Rady Miejskiej w Lutomiersku
z dnia 27 października 2025 r.

KARTA OPISOWA DRZEWA PROPONOWANEGO JAKO POMNIK PRZYRODY ŻYWEJ			
1. INFORMACJE OGÓLNE			
Gatunek drzewa:		Nazwa polska: Dąb szypułkowy Nazwa łacińska: <i>Quercus robur</i>	
2. LOKALIZACJA OBIEKTU			
			
			
2.1 Województwo	łódzkie	2.2. Powiat	Pabianicki
2.3 Gmina	Lutomiersk	2.4. Miejscowość	Florentynów
2.5. Nr działki	69	2.6. Rodzaj użytku	4ZL
2.7. Współrzędne geograficzne w układzie WGS84		Szerokość: 51,7324026666656 Długość: 19,3065848324379	

3. OPIS OBIEKTU			
3.1.Obwód pnia na wysokości 1.30 m (cm)	3.2 Obwód pnia na wysokości 0,05 m (cm)	3.3 Wysokość (m)	3.4. Rozpiętość korony (m)
440	541	22	N – 9,4 m S – 14,6 m W – 11,6 m E – 9,9
3.5. Faza rozwojowa drzewa		Drzewo sędziwe/ Weteran	
3.6. Szacunkowy wiek drzewa ¹		310 lat	
3.7 Szczegółowy opis drzewa			
Otoczenie: drzewo rośnie na terenie zadrzewionym, z daleka od dróg publicznych oraz szlaków pieszych Korzenie: zgnilizna pojedynczych korzeni od strony północnej Odziomek: dookólne napływy korzeniowe, napływy bez uszkodzeń, niewielki ubytek w części odziomkowej zlokalizowany między nabiegami korzeniowymi od strony wschodniej Pień: przysadzisty, masywny, ubytek wgłębny od strony północnej, wytworzone kolumny kambialne wokół ubytku, od strony południowo wschodniej na wysokości ok. 40 cm w pniu otwór średnicy 8 cm z widocznym ubytkiem wgłębny oraz wyciekami, z otworu wydziela się charakterystyczny, lekko alkoholowy zapach Korona: regularna, pierwotna, susz konarowy ok. 15%, rozmieszczony regularnie w obrębie całej korony, pojedyncze martwe konary mają średnicę ok. 15-20 cm, susz stabilny			
3.8 Ocena stanu zdrowotnego drzewa			
Witalność wg. skali Roloffa – stopień 2 – optymalna, zahamowany przyrost drzewa na wysokość, niewielkie luki w koronie Stabilność: - stopień 2 – dobra – pomimo rozkładu wewnątrz pnia drzewo wytwarza mocne kolumny w obwodowej części pnia, brak suszu gałęziowego oraz osłabionych rozwidleń, zgnilizna korzeni niewielka Kondycja drzewa – stopień 2 – dobra – nieznaczne uszkodzenia korzeni, uszkodzenia na pniu z reakcją na uszkodzenia w postaci wytworzonej tkanki przyrannej, susz gałęziowy i konarowy, uszkodzenia aparatu asymilacyjnego przez szkodniki Perspektywa utrzymania drzewa - A – długoterminowa – powyżej 10 lat Prawdopodobieństwo zamierania drzewa – niskie Prawdopodobieństwo upadku – niskie			

¹ Wiek szacowany na podstawie tabeli wieku opracowanej przez prof. dr. L. Majdeckiego

4. Określenie wartości przyrodniczej obiektu

Omawiane drzewo swoimi rozmiarami – potężnym pniem oraz rozłożystą koroną – dorównuje uznanym pomnikom przyrody z Prusinowic. Podobnie jak one, wyróżnia się majestatycznym pokrojem i stanowi naturalną dominantę krajobrazu, skupiając uwagę zarówno mieszkańców, jak i odwiedzających okolicę.

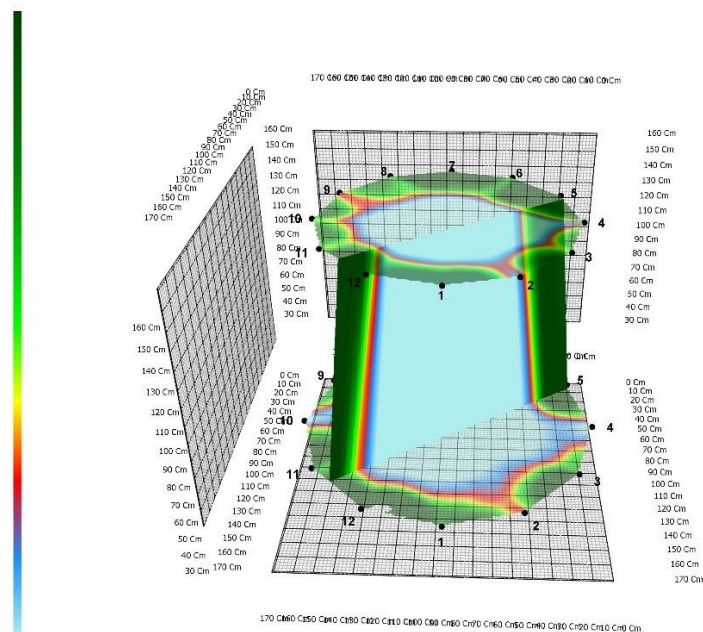
Drzewo to jest świadkiem wielu pokoleń i przemian. Pamięta czasy, gdy ziemie te były jeszcze pod władzą Rzeczypospolitej szlacheckiej, okres rozbiorów i zaborów, burzliwy wiek XIX, dwie wojny światowe, a także powojenne odbudowy i współczesne przemiany wsi. Wokół takich dębów gromadzili się niegdyś mieszkańcy, stając się one naturalnymi punktami orientacyjnymi, miejscem spotkań i żywego kontaktu człowieka z przyrodą.

Drzewo to jest częścią dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego gminy. Jego rozmiary i wiek nadają mu rangę symbolu trwałości i ciągłości, przypominając o wielowiekowej historii tych ziem.

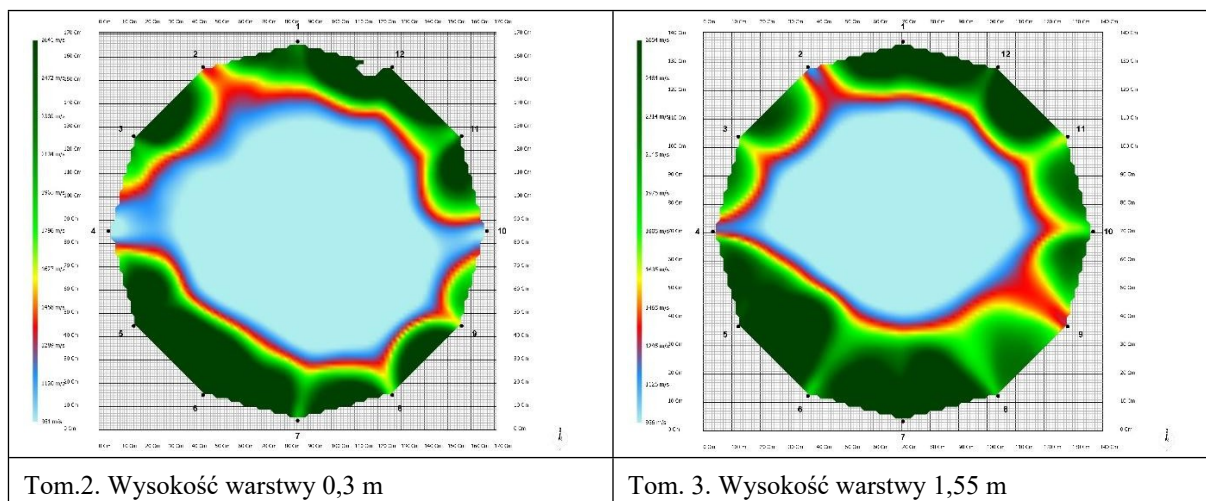
5. Obecność gatunków chronionych

Nie stwierdzono

6. Wyniki badania tomografem akustycznym

Tom.1. Tomograf wielowarstwowy

Tomograf został wykonany na dwóch wysokościach - 0,3 m oraz 1,55 m czyli powyżej oraz poniżej widocznych ubytków otwartych pnia. Czujnik numer 1 został umieszczony od strony północnej pnia, pozwala to na określenie lokalizacji osłabionych oraz wzmocnionych fragmentów badanego pnia.

Wypróchnienie wewnątrz pnia jest znaczne, przekracza 50% powierzchni wnętrza pnia.

Wypróchnienie oznaczone jest kolorem niebieskim – oznacza to, że w tym miejscu jest pusta przestrzeń lub drewno w fazie bardzo zaawansowanego rozkładu.

Kolor zielony oznacza drewno zdrowe, im ciemniejszy kolor zielony tym mocniejszą strukturę ma drewno.

W przypadku badanego dębu widoczne są wytworzone mocne kolumny kambialne od strony północnej oraz południowej.

Kolor czerwony oraz żółty oznacza fazę przejściową pomiędzy drewnem w pełnym rozkładzie, a zdrową tkanką.

Wykonanie dwóch warstw tomografu pozwala na stworzenie przekroju 3D, na którym wyraźnie widać że wielkość wypróchnienia zmniejsza się wraz z wysokością.

Grubość ścianek zdrowych drzewa pozwala na to, aby drzewo stało jeszcze stabilnie przez lata.

7. Dokumentacja fotograficzna

Zdj. 1. Pokrój drzewa

Zdj.2. Pokrój drzewa

Zdj. 3 – 4 Pień drzewa

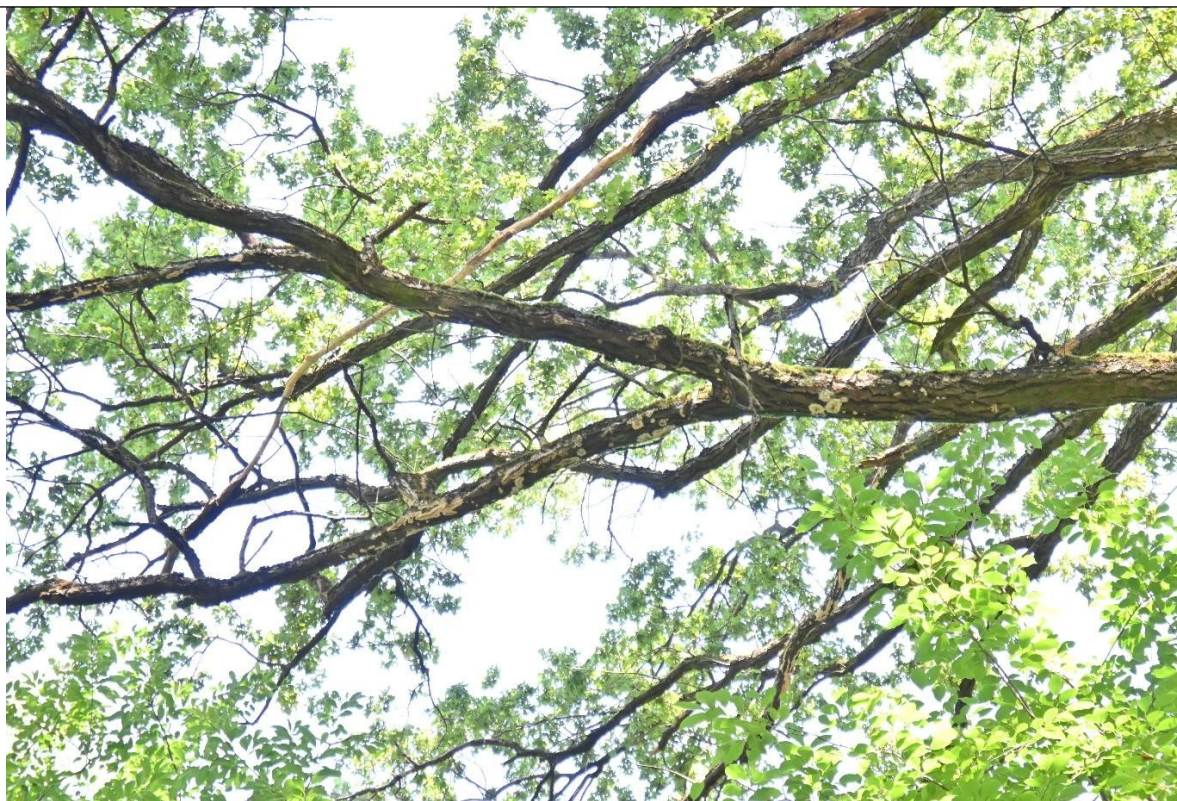
Zdj. 5-6 Ubytki na pniu widoczne od strony północnej i południowo – wschodniej

Zdj. 7. Miejsce niewielkiego uszkodzenia odziomka pomiędzy nabiegami korzeniowymi

Zdj. 8. Susz konarowy na pniu drzewa

Zdj. 9. Susz konarowy w koronie od strony zachodniej

Zdj. 10. Korona drzewa widziana z góry

Zdj. 11. Pień drzewa i rozwidlenia – zdjęcie z drona

Zdj.12. Zdjęcia wnętrza korony z suszem gałęziowym i widokiem na rozwidlenia – zdjęcie z drona

8. Proponowane zakazy właściwe²

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;

UWAGI: Strefa Ochrony Drzewa (SOD) wg. Standardu Ochrony Drzew i Innych Form Zieleni w Procesie Inwestycyjnym dla drzew cennych o naturalnym pokroju wynosi strefę rzutu korony +3 m – strefa ta może być nieregularna.

Ze względu na nieznaczną nieregularność korony, zwłaszcza jej mocne rozbudowanie w kierunku południowym najbezpieczniejszym zapisem będzie zapis zgody ze Standardem mówiący, że wszelkie prace w obrębie drzewa poprzedzone będą wyznaczeniem SOD, która wynosić będzie minimum strefę rzutu korony + 3m.

9. Zagrożenia

Do głównych zagrożeń należą:

- ewentualna zmiana sposobu użytkowania gruntu otaczającego omawiane drzewo
- przygłuszenie korony drzewa przez sąsiednie korony drzew gatunków szybko rosnących takich jak sosna i brzoza, w efekcie czego drzewo może zacząć odrzucać dolne konary, a z czasem cała korona drzewa może zacząć zamierać

10. Ochrona

- Zalecane jest stopniowe odsłonięcie drzewa poprzez usunięcie drzew w obrębie jego korony + 5 m. Nie należy wykonywać zabiegu jednorazowo, a rozłożyć go na kilka lat tak aby w odstępie 10-15 lat odsłonić pień oraz wewnętrzne części korony drzewa i umożliwić mu wytwarzanie korony wtórnej.
- Dodatkow odsłonięcie drzewa pozwoli na lepsze ukazanie imponujących rozmiarów drzewa

² Zgodne z Ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku, art. 45

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XXVI/165/25
Rady Miejskiej w Lutomiersku
z dnia 27 października 2025 r.

KARTA OPISOWA DRZEWA PROPOWANEGO JAKO POMNIK PRZYRODY ŻYWEJ			
1. INFORMACJE OGÓLNE			
Gatunek drzewa:		Nazwa polska: Dąb szypułkowy Nazwa łacińska: <i>Quercus robur</i>	
2. LOKALIZACJA OBIEKTU			
			
			
2.1 Województwo	łódzkie	2.2. Powiat	Pabianicki
2.3 Gmina	Lutomiersk	2.4. Miejscowość	Florentynów
2.5. Nr działki	Granica działek 92/17 oraz 93/1	2.6. Rodzaj użytku	2KDL oraz 36MN
2.7. Współrzędne geograficzne w układzie WGS84		Szerokość: 51,730849499999 Długość: 19,2950534991046	

3. OPIS OBIEKTU			
3.1.Obwód pnia na wysokości 1.30 m (cm)	3.2 Obwód pnia na wysokości 0,05 m (cm)	3.3 Wysokość (m)	3.4. Rozpiętość korony (m)
407	507	26	N- 10 m S – 7,5 m W – 10,5 m E – 6,5 m
3.5. Faza rozwojowa drzewa		Drzewo sędziwe/ Weteran	
3.6. Szacunkowy wiek drzewa ¹		280 lat	
3.7 Szczegółowy opis drzewa			
Otoczenie: drzewo rośnie na granicy działek nr 92/17 oraz 93/1, od strony wschodniej drzewo rośnie otoczone zadrzewieniem, od strony zachodniej zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie drogi lokalnej oraz działek budowlanych Korzenie: Zgnilizna pojedynczych korzeni od strony zachodniej, zgniliznę stwierdzono przy napływie korzeniowym najbliższym do rany po usuniętym konarze Odziomek: nabiegi korzeniowe utworzone w kierunkach: północ wschód i zachód, od strony północy w odziomku niewielkie ubytki będące miejscem życia mrówek, dodatkowo od strony południowej przy odziomku zlokalizowane niewielkie mrowisko Pień: przysadzisty, krótki, z wypróchnieniem wewnętrznym, rozwidlony na wysokości około 1,8 m, od strony północnej w części odziomkowej oraz na pniu do wysokości 80 cm rana po usuniętym konarze z rozwiniętą tkanką przyranną, jednak z rozwijającym się ubytkiem wgłębnym z widocznymi fragmentami rozkładających się fragmentów owocników- niemożliwych do rozpoznania, od strony zachodniej na pniu niewielkie zapadlisko, od strony południowo-wschodniej na wysokości 1,5 m do 2, 4 m ciągnie się zapadlisko powstałe w wyniku usunięcia/odłamania jednego z konarów oraz rozwoju grzybów z widocznymi owocnikami hubiaka pospolitego, w miejscach odsłoniętych widoczne niewielkie żery owadów wtórnych Korona: asymetryczna, rozbudowana w kierunku zachodnim – czyli nad lokalną drogą oraz działkami budowlanymi, od strony wschodniej wzrost korony ograniczony przez drzewa rosnące na działce 93/1, większość rozwidleń w koronie bez oznak osłabienia, jednak jedno z rozwidleń znajdujące się w zachodniej części korony wytworzyło zakorek, susz konarowy w większości zlokalizowany nad częścią zadrzewioną, pojedyncze martwe gałęzie nad lokalna drogą, na przewodnikach i w koronie ślady po cięciach gałęzi			

¹ Wiek szacowany na podstawie tabeli wieku opracowanej przez prof. dr. L. Majdeckiego

3.8 Ocena stanu zdrowotnego drzewa

Witalność wg. skali Roloffa – stopień 2 – optymalna, zahamowany przyrost drzewa na wysokość, niewielkie luki w koronie

Stabilność: - stopień 3 – osłabiona – rozkład wewnętrzny pnia, obecność owocników hubiaka pospolitego na pniu oraz osłabione rozwidlenia w koronie

Kondycja drzewa – stopień 2 – dobra – nieznaczne uszkodzenia korzeni, uszkodzenia na pniu z reakcją na uszkodzenia w postaci wytworzonej tkanki przyrannej, owocniki hubiaka pospolitego na pniu, susz gałęziowy i konarowy, uszkodzenia aparatu asymilacyjnego przez szkodniki

Perspektywa utrzymania drzewa - A – długoterminowa – powyżej 10 lat

Prawdopodobieństwo zamierania drzewa – niskie

Prawdopodobieństwo upadku – niskie jednak możliwe odrzucanie pojedynczych konarów lub rozłamanie w miejscu słabych rozwidleń

4. Określenie wartości przyrodniczej obiektu

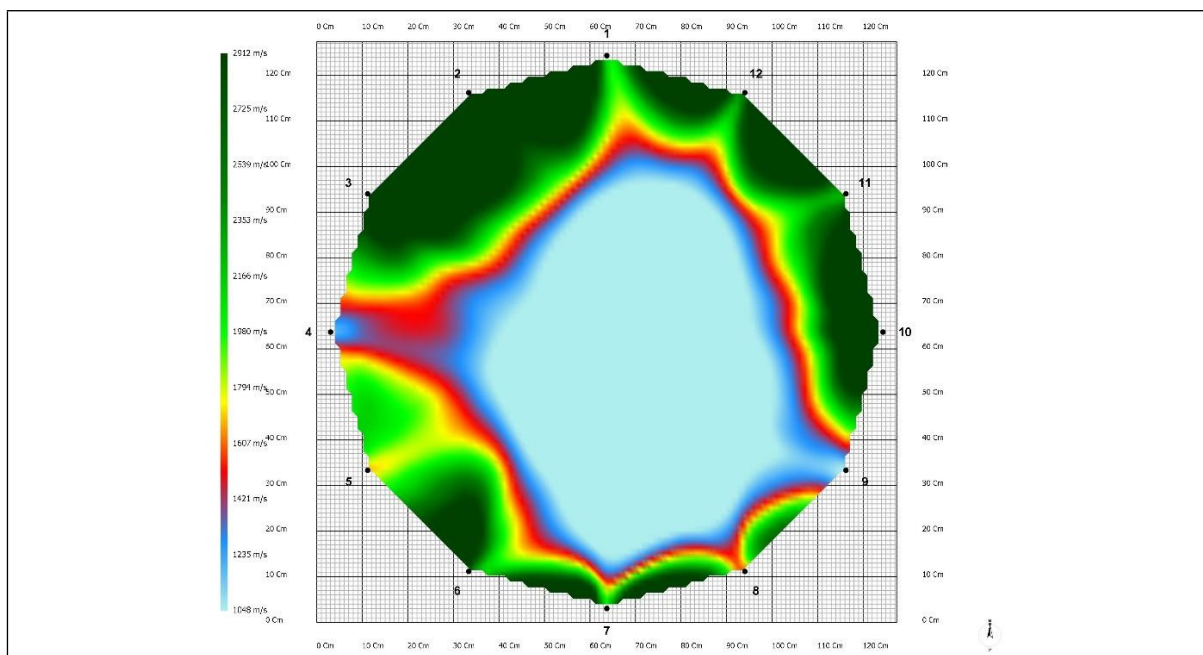
Dęby, nie tylko te zlokalizowane na terenie gminy Lutomiersk, od dawna towarzyszą ludziom – były miejscem spotkań, dawały cień podczas pracy w polu, a czasem służyły jako punkt orientacyjny czy graniczny. W wielu wsiach stary dąb stawał się naturalnym miejscem spotkań i ważnym znakiem w przestrzeni. Drzewa te zapisały się również w kulturze – uchodziły za symbol siły i trwałości, a w literaturze czy pieśniach często pojawiały się jako „milczący świadkowie” dziejów.

Dąb z terenu gminy Lutomiersk, podobnie jak inne stare okazy w okolicy, widział zmieniające się pokolenia mieszkańców, wydarzenia historyczne i przeobrażenia wsi. Dziś jest ważnym elementem krajobrazu, który przypomina o ciągłości i trwałości przyrody. Jego obecność nadaje miejscu charakteru, a jednocześnie stanowi wartość edukacyjną – pokazując, jak istotne są stare drzewa w zachowaniu zarówno historii, jak i lokalnej tożsamości.

5. Obecność gatunków chronionych

Mrowisko mrówki rudnicy (*Formica rufa*) zlokalizowane bezpośrednio przy odziomku drzewa

6. Wyniki badania tomografem akustycznym

Tom. 1. Tomograf wykonany na wysokości 1,4 m ujawniający wypróchnienie pnia jednak również fakt wytwarzania się kolumn kambialnych od strony północnej (ciemnozielony kolor)

Badanie tomografem wykonano na jednym poziomie – na wysokości 1,4 m. Czujnik nr 1 został umieszczony od strony północnej pnia, co pozwoliło na dokładne określenie lokalizacji zdrowych oraz osłabionych fragmentów drewna.

Tomogram ujawnia znaczne wypróchnienie wewnątrz pnia, obejmujące ponad 50% jego powierzchni. Obszary oznaczone kolorem niebieskim wskazują na pustą przestrzeń lub drewno w bardzo zaawansowanym rozkładzie. Kolory czerwony i żółty wyznaczają strefy przejściowe pomiędzy drewnem rozłożonym a zdrową tkanką. Kolor zielony odpowiada drewnu zdrowemu – im ciemniejszy jego odcień, tym mocniejsza struktura drewna i lepsze właściwości mechaniczne.

W przypadku badanego dębu widoczne są wyraźne, mocne kolumny kambialne oraz solidne ścianki po stronie północnej, które stanowią główne wzmocnienie konstrukcji drzewa. Od strony południowej natomiast ścianki są wyraźnie cieńsze, co jest skutkiem zarówno wcześniejszych uszkodzeń mechanicznych, jak i obecności grzyba pasożytniczego – hubiaka, przyspieszającego proces rozkładu drewna.

Mimo znacznych ubytków wewnętrznych, obecność zdrowych i silnych tkanek po stronie północnej świadczy o zachowanej stabilności drzewa, które w obecnym stanie może jeszcze funkcjonować w krajobrazie przez wiele lat.

7. Dokumentacja fotograficzna

Zdj. 1. Pokrój drzewa

Zdj.2. Pokrój drzewa

Zdj. 3 – 4 Pień drzewa

Zdj. 5-6 Uszkodzenie pnia widoczne od strony południowej

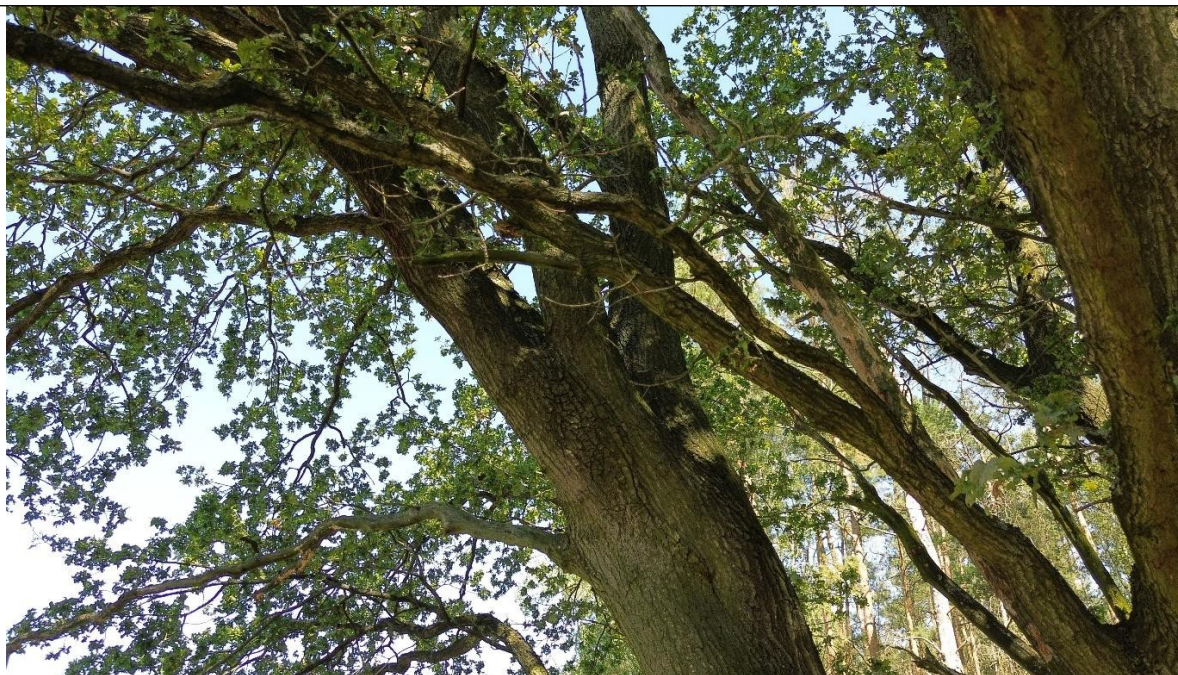
Zdj.7. Miejsce niewielkiego uszkodzenia odziomka pomiędzy nabiegami korzeniowymi wraz z owocnikami grzybów

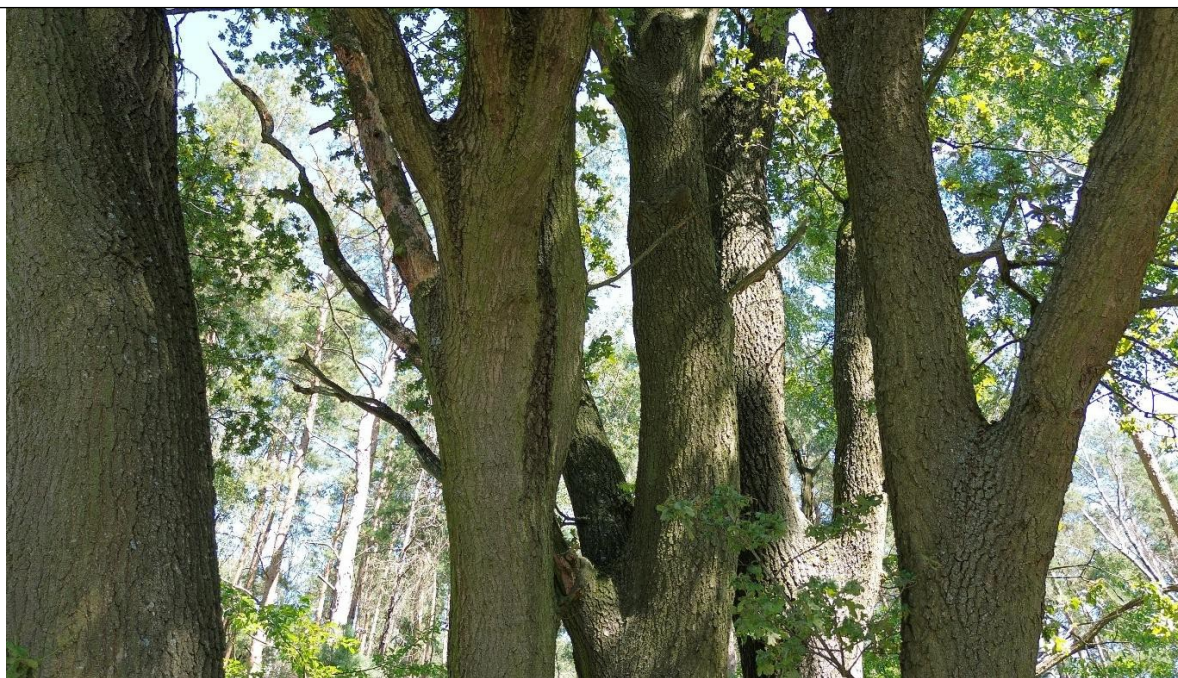
Zdj.8. Mrowisko zlokalizowane przy odziomku

Zdj. 9. Rozwidlenie 1 stopnia bez oznak osłabienia

Zdj. 10. Rozwidlenie pnia z oznakami osłabienia – widok od północy

Zdj. 11. Rozwidlenie z osłabieniem widziane od strony zachodniej

Zdj.12. Widok na pokrój drzew z drona – wyraźne rozbudowanie korony w kierunku zachodnim

Zdj.13. Rzut z góry na koronę drzewa

Zdj.14. Widok na koronę drzewa od strony wschodniej – wyraźna asymetria względem zachodniej części

Zdj.15. Widok na koronę drzewa od strony wschodniej – wyraźna asymetria względem zachodniej części

8. Proponowane zakazy właściwe²

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;

² Zgodne z Ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku, art. 45

9. Zagrożenia

Do głównych zagrożeń należą:

- ewentualna zmiana sposobu użytkowania gruntu otaczającego omawiane drzewo
- prace związane z utwardzeniem drogi związane z prowadzeniem wykopów w obrębie korzeni drzewa
- cięcia w koronie od strony zachodniej podyktowane np. chęcią redukcji konarów znad posesji prywatnych

10. Ochrona

- Zalecane jest stopniowe odsłonięcie drzewa poprzez usunięcie drzew w obrębie jego korony od strony wschodniej. Nie należy wykonywać zabiegu jednorazowo, a rozłożyć go na kilka lat tak aby w odstępie 10-15 lat odsłonić pień oraz wewnętrzne części korony drzewa i umożliwić mu wytwarzanie korony wtórnej.
- W przypadku prac polegających na zmianie nawierzchni drogi – utwardzenie, nawożenie nowej materii:
 - niedopuszczenie do składowania materiałów w obrębie drzewa,
 - niedopuszczenie do wykonywania prac ciężkim sprzętem w obrębie min. rzutu korony drzewa,
 - niedopuszczenie do uszkodzenia korzeni drzewa poprzez prowadzenie wykopów ziemnych

Zgodnie ze Standardem Ochrony Drzew i Innych Form Zieleni w Procesie Inwestycyjnym, dla drzew cennych o naturalnym pokroju strefa ochrony powinna obejmować rzut korony powiększony min. o 3 m. Jej kształt może być nieregularny i dostosowany do faktycznego zarysu korony.

W przypadku badanego dębu korona wykazuje niewielką asymetrię W-E, szczególnie silnie rozbudowaną w kierunku zachodnim. Z tego względu najbezpieczniejszym i zgodnym ze Standardem rozwiązaniem jest wyznaczenie strefy ochrony w wymiarze co najmniej rzut korony + 3 m. Strefa o takich wymiarach pozwoli na skuteczną ochronę nie tylko części nadziemnej drzewa ale także jego strefy korzeniowej.